ŚWIAT MŁODYCH

ZASTĘPOWY

STYCZEŃ – MARZEC 1979 R.

WYDANIE SPECJALNE – X TURNIEJ WIEDZY OBYWATELSKIEJ

„DZIECIOM UŚMIECH – ŚWIATU POKÓJ" – to hasło tegorocznego X Turnieju Wiedzy Obywatelskiej, którego tematyka związana jest z Międzynarodowym Rokiem Dziecka. Z tego numeru „ŚM" dowiesz się wszystkiego o tym, co w czasie trwania Turnieju trzeba zrobić.

Druhno zastępowa!
Druhu zastępowy!

Oddajemy Wam do rąk specjalny numer „Świata Młodych" poświęcony X Turniejowi Wiedzy Obywatelskiej. Tegoroczny Turniej jest szczególny, dziesiąty, a więc jubileuszowy, a poza tym przypada w Międzynarodowym Roku Dziecka, roku, który powinien być świętem dla wszystkich młodych obywateli naszej planety. Właśnie w tym roku, bo okazje zawsze do tego skłaniają, częściej będzie się mówiło o tym, co jeszcze dla dzieci można zrobić, częściej będą rozlegały się głosy wzywające narody do walki o pokój, bo tylko w czasi pokoju można zapewnić szczęśliwe dzieciństwo, radość nauki i zabawy. Harcerskie poczynania w czasie trwania Turnieju będą naszym polskim udziałem w obchodach Międzynarodowego Roku Dziecka, który zostanie uroczyście rozpoczęty 1 stycznia 1979 roku.

Turniej Wiedzy Obywatelskiej zawsze jest sprawdzianem sprawności działania Waszego zastępu, zaangażowania poszczególnych jego członków, umiejętności podziału zadań, dobrego ich wykonania, sprawiedliwej oceny efektów pracy każdego harcerza. Turniej wymaga doskonałego zgrania zespołu – wiele trzeba zrobić samemu, pojedynczo, ale efekt liczy się tylko wtedy, gdy potraficie całym zespołem przedstawić konkretne efekty Waszej pracy. **Ale oprócz pracy liczy się także zabawa. Pamiętajcie, że szczególnie w tym roku powinny znaleźć się okazje na wesołe spotkania, gry, zabawy. TO PRZECIEŻ WASZE ŚWIĘTO!**

Oczywiście, udział w Turnieju wymaga przygotowania przez zastępowego dokładnego planu. Dlatego wcześniej oddajemy Wam do rąk specjalny numer „Świata Młodych". Dowiecie się z niego, jakie zadania będziecie mogli wybrać, jak rozplanować pracę, by zdążyć ze wszystkimi terminami. Na pewno we wszystkich sytuacjach trudnych, kłopotliwych możecie zwracać się do rady drużyny czy Szkolnego Sztabu Turniejowego. Śledźcie też pilnie program audycji radiowych, telewizyjnych i artykuły w „Świecie Młodych". Od stycznia do marca bardzo często będzie się mówiło, pisało o turniejowych zastępach, o tym, co już zostało zrobione, jak można wybrnąć z kłopotów, jakie ciekawe inicjatywy podjęli Wasi koledzy. To też może pomóc Wam w pracy z zastępem.

W tegorocznym turnieju istnieje bardzo wiele możliwości wyboru ciekawych, interesujących Was zadań. Oprócz zadań dla drużyn i zastępów przewidziano także zadania dla wszystkich, oraz dwa plebiscyty, w które mogą włączyć się Wasi niezorganizowani koledzy. Szczegóły znajdziecie wewnątrz numeru.

W czasie trwania Turnieju zastępy powinny pracować w swoim normalnym składzie. Tworzenie specjalnych zastępów turniejowych nie ma zupełnie sensu, bo to przecież nie jest konkurs dla najlepszych. To przede wszystkim okazja do ciekawej pracy dla każdego zastępu! Oczywiście, warto włączać do swojej grupy kolegów, którzy harcerzami nie są. Po pierwsze, w wielu sprawach mogą Wam przecież pomóc, a po drugie może to będzie okazja, by przekonać ich, że w Waszym zastępie doskonale spędza się czas, dzieje się coś ciekawego, jesteście zgraną paczką kolegów.

Życzymy Wam wielu wrażeń, wielu ciekawych zbiórek, na których dowiecie się nowych rzeczy, zdobędziecie nowe umiejętności, poznacie ciekawych ludzi, sprawicie frajdę swoim kolegom i – o tym nie zapomnijcie – samym sobie!

I na koniec prośba. Pamiętajcie, że z niecierpliwością oczekujemy na Wasze meldunki – co już zrobiliście, co w najbliższym czasie planujecie. I jeśli zaproszenie do naszej redakcji przyjdzie trochę wcześniej, to na pewno niektóre zastępy odwiedzimy, by później na łamach gazety poinformować wszystkich o Waszych sukcesach. Czekamy na meldunki!

WAŻNE TERMINY

- **13 stycznia 1979 roku** – powinna odbyć się w szkole inauguracja X TWO, zastępy wybierają zadania do realizacji, rozpoczyna się współzawodnictwo
- **do 25 marca 1979 roku** – realizacja zadań przez zastępy i drużyny, organizacja imprez towarzyszących
- **do końca marca 1979 roku** – podsumowania TWO w szkole, ocena wykonanych zadań, ogłoszenie wyników współzawodnictwa

W CZASIE TRWANIA X TURNIEJU WIEDZY OBYWATELSKIEJ

każda drużyna harcerska:

- realizuje jedno zadanie wybrane przez radę drużyny, spośród zadań przeznaczonych dla drużyny
- uczestniczy w działaniach całego szczepu, podjętych przez Radę Szczepu

każdy zastęp:

- bierze udział w realizacji zadania swojej drużyny, zgodnie z podziałem pracy przez radę drużyny
- samodzielnie realizuje jedno zadanie zespołowe wybrane przez siebie z zestawu propozycji przeznaczonych dla zastępu

każdy harcerz:

- uczestniczy w pracach swojego zastępu i drużyny przy wykonywaniu zadania wybranego przez zastęp i drużynę
- samodzielnie realizuje wymagania co najmniej jednej wybranej sprawności

CO BĘDZIE OCENIANE

1. Udział zastępu w Turnieju ocenia rada drużyny. Ocena winna uwzględniać:
   - znajomość tematyki Turnieju przez poszczególnych członków zastępu
   - udział zastępu w realizacji zadania drużyny
   - realizację zadania zespołowego wybranego przez zastęp
   - liczbę sprawności indywidualnych przyznanych poszczególnym harcerzom
   - udział zastępu w działaniach organizowanych dla całego szczepu przez Radę Szczepu lub inne drużyny i zastępy
   - włączenie do pracy kolegów niezorganizowanych
2. Po tej ocenie rada drużyny zgłasza najlepszy zastęp jako reprezentację drużyny do finału szkolnego.
3. Rada Szczepu ocenia udział drużyn w Turnieju. Do udziału w finale szkolnym dopuszcza reprezentację 4–6 najlepszych drużyn.
4. Finał szkolny powinien mieć charakter ogólnoszkolnego festynu, festiwalu itp. Zastępy uczestniczące w finale szkolnym otrzymują dyplomy i nagrody.

Zadania dla drużyn

Z podanych niżej propozycji rada drużyny wybiera jedno zadanie, które będzie wykonywała cała drużyna. Przykładowe propozycje i szczegółowe rozwiązania metodyczne znajdą się w nr 1 „Motywów" z dn. 7.1.1979 roku.

DZIECIŃSTWO – INNE NIŻ NASZE

Zadanie polega na zbieraniu materiałów jak w zadaniu „Trybunał Praw Dziecka", ale wymaga zorganizowania wystawy (zdjęcia, artykuły, dokumenty, książki).

DZIECIOM – BOHATEROM

Zadanie związane z organizacją apelu poległych, otwarciem specjalnej ekspozycji w Izbie Pamięci Narodowej poświęconej martyrologii dzieci oraz ich udziału w walce zbrojnej (dzieci pułku, łącznicy, sanitariuszki), opieką nad miejscami poległych i pomnikami, zaciągnięciem wart honorowych, pracy na rzecz CZD.

JESTEŚMY Z WAMI

Zadanie polega na zorganizowaniu mityngu solidarnościowego uwzględniającego wystąpienie delegatów z różnych państw i narodów (np. Chile, Nikaragui, Palestyny, Zimbabwe, Namibii, Rep. Płd. Afryki), zorganizowaniu poczty przyjaźni, przygotowaniu paczek z upominkami, przyborami szkolnymi, odzieżą i przekazaniu ich za pośrednictwem Czerwonego Krzyża i PKPS dzieciom potrzebującym pomocy.

KIEDY MAMA BYŁA MAŁA

Zadanie polega na zorganizowaniu spotkania z rodzicami i dziadkami, poprzedzonego wcześniejszymi wywiadami – zbieraniem dokumentów i materiałów (gazety, książki, stare fotografie) z okresu, gdy rodzice (dziadkowie) byli dziećmi.

KRAJ SZCZĘŚLIWEGO DZIECIŃSTWA

Zadanie polega na opracowaniu ekspozycji ukazującej dorobek XXXV-lecia PRL w zakresie opieki nad matką i dzieckiem, warunki stworzone w kraju dla zapewnienia dzieciom prawa do nauki i wypoczynku. Realizacja zadania wiąże się z odwiedzinami w żłobkach, przedszkolach, Domach Kultury, prowadzeniem wywiadów z przedstawicielami władz partyjnych i oświatowych, organizatorami letniego i zimowego wypoczynku itp.

PRZEZ ŚWIAT IDĄCE WOŁANIE

Zadanie polega na zorganizowaniu wieczornicy z programem poetycko-muzycznym, poświęconej dzieciom, ich sytuacji w różnych krajach świata i w przeszłości, w walce o pokój i szczęśliwe dzieciństwo.

TRYBUNAŁ PRAW DZIECKA

Zadanie polega na zorganizowaniu metodą inscenizacyjną „przewodu sądowego", w czasie którego reprezentanci różnych krajów i narodów świata przedstawiają zebrane materiały dowodowe, oskarżając rządy państw i koła imperialistyczne za sytuację dzieci nękanych głodem, wojną, rasizmem, wyzyskiem itp. W czasie sesji występują również przedstawiciele krajów socjalistycznych (w tym Polski) i organizacji międzynarodowych (UNICEF, CIMEA), informując o inicjatywach i działaniach zmierzających do pełnej realizacji Deklaracji Praw Dziecka, do wychowania społeczeństwa w duchu pokoju itp.

W KRĘGU PRZYJACIÓŁ

Zadanie polega na zorganizowaniu szkolnego festiwalu dziecięcego lub cyklu spotkań w klubie przyjaźni, mających na celu prezentację organizacji pionierskich, dziecięcych i młodzieżowych z różnych krajów.

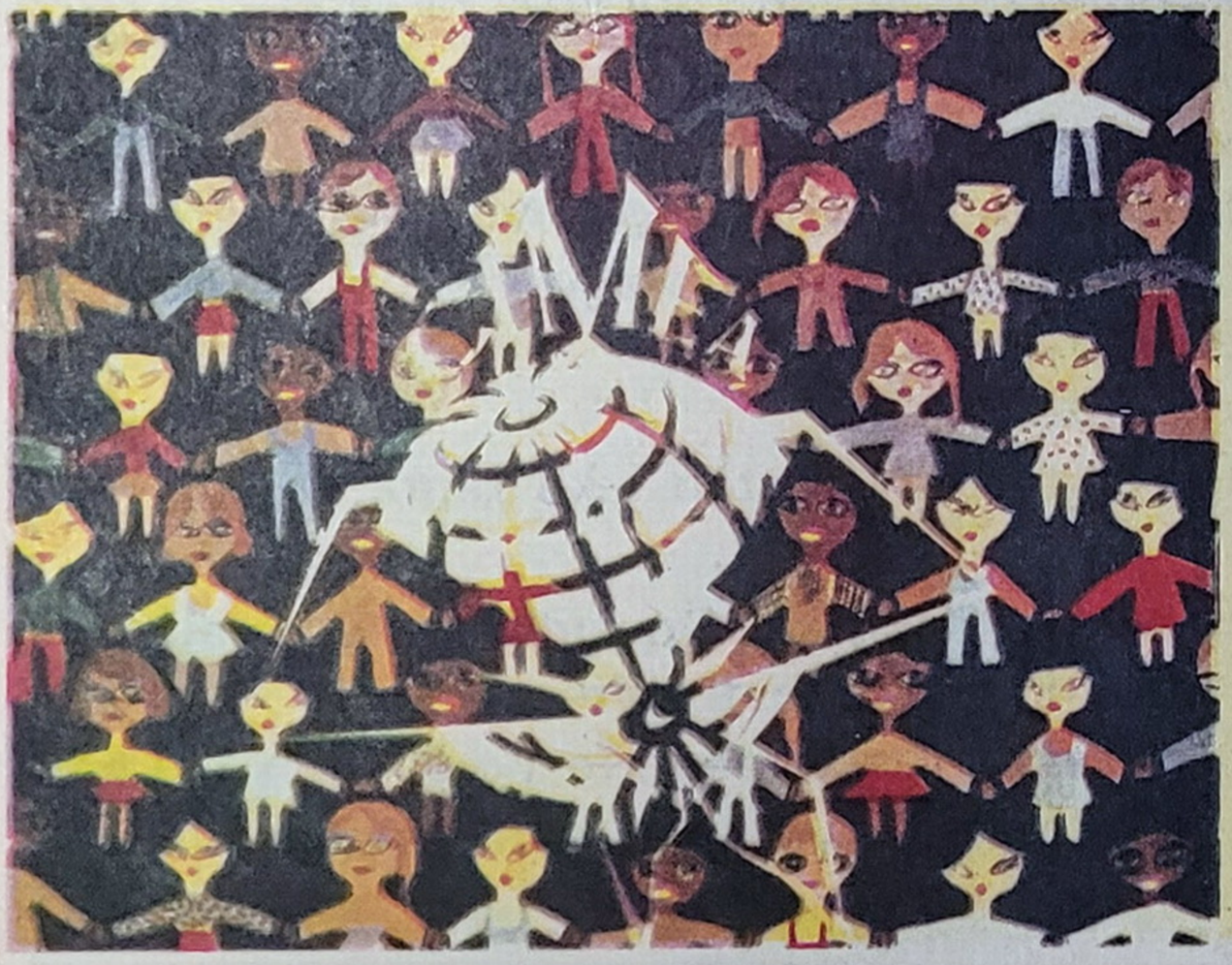

CIMEA – Comité international de mouvement dénfants et d'adolescents, czyli Międzynarodowy Komitet Organizacji Dziecięcych i Dorastającej Młodzieży – utworzony został w 1957 roku w Kijowie pod auspicjami Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej. Członkami CIMEA są organizacje dziecięce i młodzieżowe z 26 państw. Z Polski członkiem CIMEA jest Związek Harcerstwa Polskiego. Działalność CIMEA ma na celu zacieśnienie kontaktów pomiędzy krajowymi i międzynarodowymi organizacjami dzieci i młodzieży. Siedziba CIMEA znajduje się w Budapeszcie.

ZADANIA DLA WSZYSTKICH UCZESTNIKÓW TURNIEJU

Turniej jest okazją do ujawnienia wszystkich twórczych możliwości dzieci i młodzieży. Dlatego proponujemy kilka zadań dla wszystkich uczniów. Organizatorem może być konkretna drużyna lub zastęp, ale udział wziąć mogą wszyscy: zuchy, harcerze i niezorganizowani.

POCZTA BIAŁEGO GOŁĘBIA

Zadanie polega na nawiązaniu korespondencyjnego kontaktu z rówieśnikami z innych krajów i przesłaniu im z okazji Międzynarodowego Roku Dziecka pozdrowień i życzeń, informacji o Polsce i swojej miejscowości, pracy w szkole, drużynie, zastępie. Proponujemy założenie w szkole odpowiednich skrzynek, zorganizowanie specjalnych stoisk poczty harcerskiej, wydanie okolicznościowych stempli, uruchomienie punktu konsultacyjnego (z pomocą nauczycieli) w celu udzielania młodszym kolegom pomocy przy redagowaniu listów w obcych językach. Uroczysta odprawa poczty może być elementem turniejowej imprezy finałowej.

Dla majsterkowiczów

AUKCJA NASZYCH PRAC

Każdy potrafi wykonać coś własnymi rękami, jedni malują, inni rzeźbią, wyplatają kosze z wikliny, majsterkują, potrafią zrobić prosty sprzęt użytkowy, ozdobę, maskotkę, zabawkę itp. Niech każdy wykona chociaż jedną rzecz (to daje w skali kraju ok. 6 mln. przedmiotów)! Po zgromadzeniu ich na turniejowym kiermaszu (w czasie imprezy finałowej), można ogłosić w szkole i w środowisku aukcję, z której dochód przeznaczony zostanie na Centrum Zdrowia Dziecka. Część wytworów zostanie przekazana na aukcję towarzyszącą II etapowi TWO w mieście wojewódzkim oraz na wystawę i aukcję z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka.

Aukcji Dziecięcych Prac patronuje Telewizja Polska.

Dla twórców i miłośników poezji

RÓŻE MAŁEGO KSIĘCIA

Zadanie polega na zorganizowaniu spotkań miłośników poezji i literatury dziecięcej. Obejmowałyby one konkurs recytatorski ulubionych utworów, konkurs znajomości książek, z których pochodzą dane fragmenty lub bohaterowie, a także konkurs poetycki, będący prezentacją własnej twórczości, urozmaiconą „Humorem z zeszytów szkolnych", „Satyrą w krótkich majteczkach" itp.

Dla plastyków

KOLOROWY WERNISAŻ

Zadanie polega na zorganizowaniu galerii prac plastycznych dzieci i młodzieży, utworzonej w wyniku ogłoszonego konkursu. Otwarcie galerii może być elementem finałowej imprezy turniejowej. Najlepsze prace powinny zapoczątkować „Harcerskie Galerie Przyjaźni", tworzone w Centrum Zdrowia Dziecka, w szpitalach dziecięcych, Domach Dziecka, klubach, szkołach, CSI w Oleśnicy itp.

Dla dziennikarzy

REDAKCJA „MAŁEGO PRZEGLĄDU"

Zadanie polega na zorganizowaniu redakcji i wydawaniu – wzorem „Małego Przeglądu" Janusza Korczaka – pisma redagowanego przez dzieci, a zawierającego kolumny poświęcone dzieciom w różnych krajach, wydarzeniom związanym ze szkołą i środowiskiem, twórczości dziecięcej itp.

Dla miłośników kina

FILMOWE REFLEKSJE

Zadanie polega na zorganizowaniu klubu dyskusyjnego, w którym po prelekcji filmów o tematyce dziecięcej i młodzieżowej (lub obejrzeniu filmu w telewizji) przeprowadzona zostanie dyskusja, „sąd nad bohaterem", zabawa w ciąg dalszy, konkurs na recenzję itp. Tematem dyskusji może być ocena postaw bohaterów, warunków w jakich żyją, kontaktów z dorosłymi i rówieśnikami itp.

Dla Harcerskiej Służby Informacyjnej

TURNIEJOWI EKSPERCI

Zadanie polega na powołaniu przez Sztab poradni turniejowej dla całego szczepu, uruchomieniu specjalnej biblioteki, zbieraniu materiałów związanych z Międzynarodowym Rokiem Dziecka publikowanych w prasie i upowszechnianiu ich w stałym kąciku turniejowym, nagrywaniu audycji radiowych i opracowywaniu audycji w radiowęźle szkolnym itp.

Dla fotoamatorów

UŚMIECHNIĘTE FOTOGRAFIE

Zadanie polega na ogłoszeniu w szkole konkursu dla fotoamatorów pod hasłem „TACY JESTEŚMY" i zorganizowaniu wystawy fotogramów (np. jako imprezy towarzyszącej finałowi szkolnemu). Najlepsze prace po zakończeniu Turnieju proponujemy przesłać na konkurs ogłoszony przez Telewizję Dziewcząt i Chłopców wspólnie ze Związkiem Polskich Artystów Fotografików.

Dla poliglotów

W JĘZYKACH MÓWIMY STU

Zadanie polega na zorganizowaniu spotkania towarzyskiego, na którym obowiązuje posługiwanie się ustalonym językiem obcym (można korzystać ze słowników i rozmówek). Program spotkania powinien uwzględniać gry i zabawy, piosenki i recytacje utworów w oryginale, konkursy na opowieść o danym kraju, słuchanie płyt, projekcje filmów w wersji oryginalnej itp. Na spotkanie warto zaprosić innych, mówiących tym językiem. Polecamy także książkę J. Majki „W językach mówimy stu".

PLEBISCYTY

BOHATEROWIE SĄ WŚRÓD NAS

W każdej szkole i w każdym środowisku spotkać można uczniów, którzy są chlubą szkoły – wzorowi uczniowie, niezawodni koledzy, mali bohaterowie.

Ogłaszamy w każdej szkole powszechny plebiscyt pod hasłem „Bohaterowie są wśród nas". Każdy uczeń, klasa, zastęp harcerski, drużyna ma prawo zgłaszać kandydatów. Propozycja powinna być dokładnie uzasadniona. Jest to okazja do odwołania się do Prawa Harcerskiego, podjęcia dyskusji na temat postaw ideowo-moralnych, pojęcia bohaterstwa i patriotyzmu. Ogłoszenie wyników głosowania powinno odbyć się w czasie imprezy finałowej i wiązać się z obrzędem wpisania nazwisk do specjalnej księgi w izbie tradycji szkoły, umieszczeniem fotografii zwycięzców w harcerskiej gablocie obok sztandaru szkoły lub szczepu, uroczystym otwarciem galerii przodowników nauki i pracy społecznej itp.

Można także wystąpić z odpowiednim wnioskiem do Polskiego Radia o przyznanie odznaki „Niezawodnych".

NASI PRZYJACIELE

W czasie Turnieju na pewno korzystać będziecie z pomocy ludzi dorosłych, spotykać tych, którzy w swej pracy zawodowej lub działalności społecznej szczególnie wiele serca okazują dzieciom. Ogłaszamy w szkole plebiscyt na największego – waszym zdaniem – przyjaciela dzieci w najbliższym środowisku. Będzie to okazja do bliższego poznania i spopularyzowania działaczy TPD, nauczycieli, rodziców...

Każdy zastęp powinien, po przedyskutowaniu w swoim gronie, zgłosić jedną kandydaturę, możliwie wszechstronnie ją popularyzując. Wszyscy kandydaci powinni stać się honorowymi gośćmi imprez turniejowych, a ci, którzy w plebiscycie uzyskają największą ilość głosów powinni zostać szczególnie wyróżnieni na imprezie finałowej (upominki, piosenki na specjalne życzenie itp.). Może znajdą się wśród nich Kawalerowie Orderu Uśmiechu, laureaci plebiscytu „Złotej jabłoni", posiadacze odznaki TPD „Przyjaciel dziecka". Proponujemy także wystąpienie z odpowiednimi wnioskami do Kapituły Orderu Uśmiechu, Zarządu TPD itp.

Zadania zespołowe dla zastępów

Są to zadania wymagające podjęcia przez zastęp konkretnych działań na rzecz innych dzieci w szkole i środowisku np. młodszych harcerzy, zuchów, przedszkolaków, młodszego rodzeństwa, kolegów chorych i niepełnosprawnych itp. Każdy zastęp z podanego zestawu wybiera dla siebie jedno zadanie. Przedstawiamy krótkie omówienie zadań – zastęp powinien sam opracować dokładny plan tego, co i jak zamierza zrobić.

AKADEMIA PANA KLEKSA

Polega na zorganizowaniu wieczoru prostych sztuczek chemicznych i iluzjonistycznych.

ANANASOM Z PIERWSZEJ KLASY

Polega na wykonaniu dla kolegów z klasy I zestawu pomocy przydatnych w nauce wybranego przedmiotu.

CZARODZIEJSKI KUFER

Polega na zorganizowaniu dla małych dzieci wieczornicy z niespodziankami mieszczącymi się w ,,kufrze'' (gry, bajki, piosenki, upominki itp.).

DZIEŃ ULUBIONYCH SPORTÓW

Polega na zorganizowaniu małej olimpiady sportowej w wybranych konkurencjach.

KLINIKA DOKTORA DOOLITTLE'A

Polega na zorganizowaniu w zastępie ,,lecznicy'' dla zabawek – zwierząt.

KINO ,,BAJ''

Polega na zorganizowaniu wieczoru filmów i przeźroczy dla dzieci.

KOLOROWE PODWÓRKO

Polega na przygotowaniu i przeprowadzeniu z dziećmi gier i zabaw podwórkowych.

KURTYNA W GÓRĘ

Polega na przygotowaniu spektaklu lalkowego dla dzieci.

NA DWORZE KRÓLA MACIUSIA

Zawiera przygotowanie i przeprowadzenie balu bohaterów książek dla dzieci.

NA PODBÓJ ARKTYKI

Polega na założeniu stacji polarnej, a w niej gier i zabaw zimowych.

OTWARTA ESTRADA

Polega na zorganizowaniu ,,otwartej estrady'' dla młodych, dziecięcych talentów (recytatorów, piosenkarzy itp.).

PAN ANDERSEN ZAPRASZA

Polega na zorganizowaniu wieczoru prezentacji bajek z płyt i taśm połączonego z inscenizowaniem niektórych z nich oraz zabawami tematycznymi.

PRZED KOSMICZNĄ PODRÓŻĄ

Polega na zorganizowaniu treningu dla przyszłych kosmonautów.

SANNA, JAKIEJ NIE BYŁO

Polega na zorganizowaniu kuligu lub zawodów saneczkowych.

SPOTKANIE PRZY SAMOWARZE

Polega na zorganizowaniu spotkania o charakterze muzycznym i poetyckim, na którym zaprezentowany zostanie wybrany kraj naszych przyjaciół.

ŚLADAMI STASIA I NEL

Polega na zorganizowaniu ,,wyprawy'' dla dzieci po kontynencie afrykańskim.

TURNIEJ ŚWIETLICOWY

Polega na zorganizowaniu turnieju gier i zabaw świetlicowych.

WESOŁY TOR PRZESZKÓD

Polega na zorganizowaniu terenowych ćwiczeń zręcznościowych.

WIELKA PODRÓŻ BOLKA I LOLKA

Polega na zorganizowaniu wieczoru filmów, slajdów itp. w formie podróży po różnych krajach i kontynentach.

WIOSENNA WYPRAWA

Polega na zorganizowaniu wyprawy w poszukiwaniu śladów wiosny.

W PAŁACU KRÓLOWEJ ŚNIEGU

Polega na zorganizowaniu gier i zabaw na lodzie.

W ZIMOWEJ SZACIE

Polega na zorganizowaniu dla dzieci zimowej wycieczki z niespodziankami.

ZABAWKI JAK NOWE

Polega na zorganizowaniu w zastępie warsztatu napraw zabawek mechanicznych.

Z NAMI BEZPIECZNIEJ

Obejmuje działania na rzecz bezpieczeństwa dzieci na drogach i przyległych do nich placach zabaw, popularyzacji przepisów drogowych wśród dzieci oraz aktywizacji zastępów w miejscu zamieszkania.

Z SERCEM DO KOLEGÓW

Inicjuje pomoc chorym lub niepełnosprawnym kolegom – pomoc w nauce, odwiedziny, przygotowanie upominków itp.

PRZYPOMINAMY

ZASADY REALIZACJI ZADAŃ ZESPOŁOWYCH

- Zastęp zgłasza wybrane przez siebie zadania radzie drużyny wraz z planem wykonania zadania. Po akceptacji decyzji przez radę – przystępuje do jego realizacji.
- Zastęp samodzielnie ustala termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadania, zakres i charakter podejmowanych prac, szczegółowy harmonogram, oraz zgodny z indywidualnymi zainteresowaniami i umiejętnościami podział czynności pomiędzy wszystkich swoich członków – według planu:

Co jest do zrobienia	Termin wykonania	Kto wykonuje	Kto kieruje

- W czasie wykonywania zadania harcerze zdobywają sprawności i odznaki według własnego wyboru oraz realizują niektóre wymagania stopni harcerskich.
- Po wykonaniu zadania zespołowego zastęp **dokonuje podsumowania pracy i ocenia udział każdego harcerza w realizacji zadania**, po czym występuje do rady drużyny z wnioskiem o zaliczenie zadania oraz spełnionych wymagań na sprawności i stopnie.
- Zaliczenie zostaje ogłoszone rozkazem drużynowego i potwierdzone wpisem do książeczki zastępu.

Podajemy przykładowo, jak można zaplanować sposób wykonania zadania pt. „CZARODZIEJSKI KUFER", które polega na zorganizowaniu dla małych dzieci wieczornicy z niespodziankami mieszczącymi się w „kufrze".

1. Ustalimy zawartość naszego „czarodziejskiego kufra" (np. bajki do wyświetlania, piosenki i taśmy do odtworzenia, propozycje gier i zabaw, kartony, kredki, słodycze, drobne upominki itd).
2. Wymyślimy ciekawy sposób zapoznania uczestników wieczornicy z zawartością kufra, opowiemy im według własnej fantazji, skąd kufer znalazł się w naszym posiadaniu.
3. Przygotujemy odpowiedni sprzęt niezbędny do zaprezentowania skarbów kufra (adapter, magnetofon, projektor do bajek).
4. Wybierzemy salę, w której odbędzie się wieczornica, udekorujemy ją „tajemniczo" – przyciemnimy światło, osłonimy okna kolorowymi witrażami itp.
5. Zaprosimy na spotkanie swoje młodsze rodzeństwo i ich kolegów pięknym, kolorowym plakatem. Wybierzemy spośród siebie, prowadzącego cały wieczór „czarodzieja".

PRZYPOMINAMY

REGULAMIN ZDOBYWANIA SPRAWNOŚCI

- Każdy harcerz ma prawo samodzielnego wyboru sprawności zgodnie ze swymi zainteresowaniami i możliwościami. Zdobycie jak największej ilości sprawności jest ambicją każdego harcerza.
- Przed podjęciem decyzji o przystąpieniu do zdobywania sprawności harcerz lub harcerka winni dokładnie **zapoznać się z wymaganiami** sprawności oraz przemyśleć sposób jej zdobywania. Swoją decyzję o zdobywaniu sprawności harcerz lub harcerka podają zastępowi i drużynowemu do wiadomości, sporządzają jednocześnie kartę prób (wg załączonego wzoru), w której dokonuje się zaliczeń poszczególnych wymagań.
- Wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne harcerz zdobywa w **trakcie realizowania przez zastęp zadań zespołowych,** podczas mikrokursów i szkoleń organizowanych w drużynie, szczepie na obozie lub samodzielnie.
- W czasie zdobywania sprawności harcerz lub harcerka powinni korzystać z pomocy fachowców, drużynowego, z książek i czasopism.
- Sprawności przyznaje rada drużyny po stwierdzeniu wykonania wszelkich wymagań.
- Przyznanie sprawności ogłasza się w rozkazie drużynowego i potwierdza wpisem w książeczce harcerskiej.
- Zdobytą sprawność oznacza się krążkiem o średnicy 30 mm, wykonanym z filcu w kolorze khaki z symbolem grupy tematycznej, do której sprawność należy, nałożonym z tworzywa sztucznego w kolorze czerwonym. Kolejną sprawność z tej samej grupy tematycznej oznacza się za pomocą kolorowej krokiewki w kształcie litery „V" umieszczonej pod znaczkiem sprawności. Granatowa – oznacza zdobycie drugiej sprawności z danej grupy. Zielona – oznacza zdobycie trzeciej sprawności z danej grupy. Czerwona – oznacza zdobycie czwartej sprawności z danej grupy.
- Znaczki sprawności nosi się na prawym rękawie powyżej łokcia i przyszywa się je po trzy w rzędzie.

Wzór

Karta próby na sprawność .....
Imię i nazwisko . . . . . **stopień** ..
Zastęp .....

	Wymagania	Potwierdzenie data	Potwierdzenie podpis
I. Wiedza	1.	.....	.....
	2.	.....	.....
	3.	.....	.....
II. Umiejętności	1.	.....	.....
	2.	.....	.....
	3.	.....	.....
III. Działanie	1.	.....	.....
	2.	.....	.....
	3.	.....	.....

Po spełnieniu wszystkich wymagań zwracam się do rady drużyny o przyznanie sprawności.

..... (miejscowość, data)

..... (podpis zdobywającego sprawność)

SPRAWNOŚCI

Realizacja zadań X TWO stwarza każdemu okazję do indywidualnego zdobywania sprawności. Szczególnie polecamy dwie sprawności, których regulaminy drukujemy w całości.

OPIEKUN DZIECI

Wiedza

1. Znam potrzeby dzieci w swoim środowisku: wiem, jaką działalność prowadzi ZHP, TPD oraz placówki oświatowo-wychowawcze, domy kultury, koła gospodyń wiejskich, przedszkola, domy dziecka itp.

2. Znam przynajmniej 10 gier ruchowych i zabaw ze śpiewem, kilka gier świetlicowych, bajek, wierszyków i piosenek dla dzieci.

3. Wiem, jakie formy pracy stosuje się w drużynach zuchowych, znam wymagania zuchowych gwiazdek i kilka wybranych sprawności; wiem z jakich materiałów można korzystać organizując pracę z młodszymi dziećmi.

Umiejętności

1. Potrafię samodzielnie opiekować się dziećmi, dbać o ich czystość i chronić je przed niebezpieczeństwami. W razie potrzeby potrafię stanąć w ich obronie, opatrzyć drobne skaleczenia.

2. Umiem organizować młodszym dzieciom różnorodne zajęcia, przeprowadzić gry, zabawy, zawody, wyświetlić przeźrocza, opowiedzieć bajkę itp.

3. Potrafię wykonać lub naprawić zabawkę, przygotować czapkę lub strój na bal przebierańców, kukiełkę do teatrzyku lalek itp.

Działanie

1. Jestem przyjacielem młodszych dzieci. Pomagałem w pracy drużyny zuchowej, zajmowałem się młodszym rodzeństwem, grupką dzieci w szkole lub w „zielonym przedszkolu", na podwórku, w osiedlu, dziecińcu, stanicy NAL, opiekowałem się dziećmi w drodze do szkoły lub na wycieczce itp.

2. Uczestniczyłem w pracach przy urządzaniu lub renowacji boiska lub placu zabaw. Byłem organizatorem imprezy, zawodów sportowych, turnieju gier lub loterii fantowej dla młodszych dzieci z okazji Dnia Dziecka, Święta Osiedla, choinki noworocznej itp.

3. W pracy z dziećmi korzystam z książek i materiałów dla drużyn zuchowych, „Płomyczka", „Teleranka", audycji radiowych itp.

ORGANIZATOR ZAJĘĆ ŚWIETLICOWYCH

Wiedza

1. Znam zasady organizowania gier, zabaw, konkursów, wiem, jakie gry wyrabiają refleks i szybką orientację, ćwiczą pamięć, myślenie, spostrzegawczość itp. Znam kilka gier każdego rodzaju.

2. Wiem, gdzie znajdują się w moim środowisku placówki kulturalno-oświatowe prowadzące świetlice i działalność klubową (domy kultury, zakłady pracy, spółdzielczość mieszkaniowa, TPD, kluby Międzynarodowej Prasy i Książki, kluby „Ruchu", „Młodego Rolnika" itp.); wiem, jakie zajęcia proponują dzieciom i młodzieży.

Umiejętności

1. Jestem towarzyski, potrafię łatwo „rozruszać" grupę kolegów, w której się znajduję, zorganizować gry i zabawy, poprowadzić tańce i pląsy, opowiadać zagadki, żarty i anegdoty.

2. Jestem dobrym organizatorem wolnego czasu, potrafię przygotować i przeprowadzić zajęcia, gry, zabawy, konkursy uwzględniając liczbę i wiek uczestników oraz istniejące warunki (np. w czasie podróży, deszczowej pogody, przerwy międzylekcyjnej itp).

3. Potrafię obsługiwać rzutnik, adapter, magnetofon, wykorzystać gry stolikowe, zorganizować zajęcia mając do dyspozycji tylko kartkę i ołówek, zapałki, guziki itp.

Działanie

1. W swoim środowisku skutecznie zwalczam nudę, byłem organizatorem zajęć dla kolegów lub młodszych dzieci w harcówce, klubie, świetlicy szkolnej lub obozowej (np. turniej gier świetlicowych, wieczór zabaw i pląsów, quiz, zgaduj-zgadula itp).

2. Byłem inicjatorem i współorganizatorem spotkania klubowego dla młodzieży (prelekcje, pokaz przeźroczy, wieczór muzyki i poezji, dyskusja na temat książki, filmu lub audycji telewizyjnej, spotkanie z ciekawym człowiekiem, zajęcia Klubu Przyjaźni itp). Dbam o kulturalną atmosferę zajęć świetlicowych.

3. Prowadzę własną „księgę gier i zabaw na różne okazje", zbieram pomysły i propozycje z książek, czasopism, radia i telewizji, uczę kolegów na zbiórkach zastępu gier i zabaw.

Można również zaliczyć niektóre wymagania innych sprawności, np.

Z grupy: Wiedza o Polsce i Świecie

DRUŻBA

– umiem i potrafię nauczyć kolegów kilku piosenek i zabaw swoich rówieśników ze Związku Radzieckiego.

POLSKA 2000

– zorganizowałem dla młodych kolegów (z drużyny zuchowej, grupy z podwórka, rodzeństwa) konkurs na temat „Jak wyobrażam sobie swoją miejscowość w roku 2000" (rysunek, wycinanka, konstrukcja z plasteliny, pudełek itp.).

A także: **AMBASADOR PRZYJAŹNI, PRZEWODNIK PO IZBIE PAMIĘCI NARODOWEJ, ŚWIATOWID.**

Z grupy: Obronność

MSR-owiec

– uczestniczyłem w realizacji przynajmniej jednego zadania zastępu

lub drużyny MSR (np. pełniłem dyżur przy przejściu dla pieszych, kontrolowałem bezpieczeństwo dzieci w miejscu ich zabawy itp);

– wykonałem samodzielnie lub z kolegami uproszczoną makietę układu komunikacyjnego ze znakami drogowymi, przy jej pomocy zapoznałem młodsze dzieci z zasadami ruchu drogowego.

A także: **ZNAWCA RUCHU DROGOWEGO**

Z grupy: Nauka

CHEMIK

– brałem udział w przygotowaniu harcerskiego wieczoru „czarodziejskiej chemii" lub zorganizowałem „wieczór czarnej magii", zademonstrowałem kilka sztuk i doświadczeń, wyjaśniłem kolegom na czym polegają.

A także: **ALFA I OMEGA, KOLUMB, PITAGORAS, PRZYJACIEL KSIĄŻKI.**

Z grupy: Technika

ASTRONAUTA

– zorganizowałem astronomiczną zgaduj-zgadulę, trening kosmonautów, wystawę z dziedziny kosmonautyki itp.

ELEKTROAKUSTYK

– wykorzystałem utrwaloną przez siebie na taśmie magnetofonowej audycję radiową na zbiórce lub lekcji w swojej klasie, wykonałem „kronikę dźwiękową" ważnego wydarzenia z życia zastępu lub drużyny.

A także: **KINOOPERATOR, MAJSTER DO WSZYSTKIEGO**

Z grupy: Praca-Zawód

MISTRZ IGŁY

– wykonałem własnoręcznie dowolny strój dla lalki, rodzeństwa lub innego dziecka.

Z grupy: Kultura i sztuka

LALKARZ

– brałem udział w przygotowaniu przedstawienia lalkowego dla młodszych dzieci, grałem przynajmniej jedną rolę i poruszałem lalką wykonaną przez siebie. Nauczyłem kolegów wykonywania lalek;

– zorganizowałem z kolegami punkt naprawy zepsutych lalek dla młodszego rodzeństwa lub dzieci z pobliskiego przedszkola.

A także: **AKTOR, DEKORATOR, KRONIKARZ, MIŁOŚNIK KINA, MUZYK, PIOSENKARZ, PLASTYK, PREZENTER, RECYTATOR, REŻYSER, RZEŹBIARZ, TANCERZ.**

Z grupy: Sport – kultura fizyczna

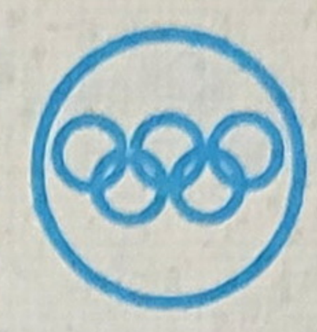

MISTRZ GIER I ZABAW ZIMOWYCH

– potrafię samodzielnie przeprowadzić kilka gier i zabaw zimowych;

– przygotowałem i zorganizowałem z zuchami lub kolegami z podwórka wielobój zimowy, turniej gier i zabaw zimowych, śnieżny bieg z przeszkodami itp.

– brałem udział w budowie lub konserwacji lodowiska, toru saneczkowego, naprawie sprzętu zimowego, wykonałem przynajmniej trzy rekwizyty do gier i zabaw.

A także: **ŁYŻWIARZ, MISTRZ BIAŁEJ PIŁECZKI, SANECZKARZ, POLARNIK, KOSZYKARZ, SIATKARZ, OLIMPIJCZYK**

Z grupy: Hobby

FOTOAMATOR, MISTRZ FOTOGRAFII

Oczywiście, aby zdobyć te sprawności trzeba zapoznać się z WSZYSTKIMI WYMAGANIAMI i zrealizować je W CAŁOŚCI (niekoniecznie w czasie Turnieju).

MIĘDZYNARODOWY ROK DZIECKA

PRZECZYTAJ, TO WAŻNE TO POWINIENEŚ WIEDZIEĆ

1979 Międzynarodowy Rok Dziecka

– uchwalony został w dniu 21 grudnia 1976 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Uroczysta inauguracja odbędzie się 1 stycznia 1979 roku i będzie transmitowana na cały świat. Obchody Międzynarodowego Roku Dziecka zmierzają do zwrócenia uwagi rządów, narodów i światowej opinii na sprawę dzieci, szczególnie w krajach biednych oraz wzmożenie wysiłków dla poprawy życia dzieci w każdym kraju. Będzie to także okazja, aby wystąpić z żądaniami likwidacji wszystkich źródeł wojny, zaprzestania wyścigu zbrojeń.

Aktualnie żyje na świecie 1,5 miliarda dzieci do lat 15, z tego dwie trzecie w krajach rozwijających się. 500 milionów dzieci żyje w warunkach, które można określić jako bardzo złe, 200 milionów cierpi na skutek stałego niedożywienia, 350 milionów pozbawionych jest elementarnej opieki medycznej, 130 milionów nie uczęszcza do szkoły. Międzynarodowa Organizacja Pracy ocenia, iż 52 miliony dzieci pracuje zarobkowo. Nawet w bogatych krajach – np. USA – co piąty robotnik rolny to dziecko lub młodociany.

Deklaracja Praw Dziecka

– uchwalona została jednomyślnie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dn. 20 listopada 1959 r. Oto fragmenty tekstu.

„Zważywszy, że ludzkość powinna dać dziecku to, co ma najlepszego Zgromadzenie Ogólne proklamuje Deklarację Praw Dziecka, aby zapewnić mu szczęśliwe dzieciństwo i korzystanie z praw i swobód wymienionych niżej. Zgromadzenie Ogólne apeluje do rodziców i indywidualnie do mężczyzn i kobiet, jak również do stowarzyszeń, władz lokalnych i rządów, aby uznały te prawa i starały się zapewnić ich poszanowanie.

ZASADA I. **Prawa wymienione w niniejszej Deklaracji rozciągają się na wszystkie dzieci, bez żadnego wyjątku i bez żadnej różnicy albo dyskryminacji z powodu rasy, koloru płci, języka, wyznania, poglądów politycznych, narodowości lub pochodzenia społecznego.**

ZASADA II. **Dziecko korzysta ze szczególnej ochrony, ma prawo do zdrowego i normalnego rozwoju fizycznego, umysłowego, moralnego, duchowego i społecznego, w warunkach wolności i godności.**

ZASADA III. **Z chwilą przyjścia na świat dziecko ma prawo do nazwiska i obywatelstwa.**

ZASADA IV. **Dziecko jest uprawnione do tego, by zdrowo rosło i rozwijało się. W tym celu należy zapewnić szczególną ochronę dziecku i matce. Dziecko ma prawo do odpowiedniego wyżywienia i mieszkania, rozrywek i opieki lekarskiej.**

ZASADA V. **Dziecko upośledzone należy otaczać szczególną opieką z uwzględnieniem jego stanu zdrowia i warunków życiowych.**

ZASADA VI. **Do harmonijnego rozwoju swej osobowości dziecko potrzebuje miłości i zrozumienia. W miarę możności powinno ono rosnąć pod ochroną i odpowiedzialnością rodziców. Społeczeństwo i władze państwowe powinny otaczać szczególną opieką dzieci nie mające rodziny, albo nie mające dostatecznych środków na utrzymanie. Zaleca się udzielanie pomocy finansowej wielodzietnym rodzicom na utrzymanie dzieci.**

ZASADA VII. **Dziecko ma prawo do nąuki, bezpłatnej i obowiązkowej – przynajmniej w zakresie szkoły podstawowej. Dziecku należy dać wszelkie możliwości do zabaw i rozrywek.**

ZASADA VIII. **Dziecko powinno zawsze mieć pierwszeństwo do ochrony i pomocy.**

ZASADA IX. **Dziecko należy chronić przed wszelkiego rodzaju zaniedbaniem, okrucieństwem i wyzyskiem. Dziecka nie wolno przyjmować do pracy zarobkowej przed osiągnięciem odpowiedniego wieku.**

ZASADA X. **Dziecko należy chronić przed praktykami jakie mogą prowadzić do rasowej, religijnej lub wszelkiej innej dyskryminacji. Należy je wychowywać w duchu zrozumienia innych, tolerancji, przyjaźni między narodami i powszechnego braterstwa. Należy wpajać w nie przekonanie, że powinno poświęcać swoją energię i swoje uzdolnienia dla dobra bliźnich".**

Konwencja o Ochronie Praw Dziecka

– projekt tej konwencji przedstawiła delegacja Polska na XXXIV Sesji Komisji Praw Człowieka ONZ. Został on jednomyślnie zaakceptowany i zalecono jego przyjęcie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1979 roku.

Projekt Konwencji akcentuje, że każde dziecko ma prawo do życia i rozwoju w warunkach moralnego i fizycznego zdrowia, socjalnego bezpieczeństwa, w atmosferze wolności, godności, pokoju, a także do ochrony przed wyzyskiem i okrucieństwem. Projekt precyzuje również zadania państwa, społeczeństwa i rodziny wynikające z tych praw oraz określa zasady wychowania dzieci w duchu tolerancji, przyjaźni między narodami i pokoju.

Konwencja – w odróżnieniu od wyżej przytoczonej Deklaracji – ma charakter międzynarodowego aktu prawnego. Jego postanowień muszą przestrzegać te państwa, które konwencję podpisały. Natomiast Deklaracja to zbiór moralno-etycznych zasad jakimi w sprawach dziecka powinna kierować się światowa społeczność, ale nie jest to obowiązkowe.

DOKOŃCZENIE NA STR. 14

Polski Komitet Obchodów Międzynarodowego Roku Dziecka

DOKOŃCZENIE ZE STR. 13

– swoje pierwsze posiedzenie odbył 6 kwietnia 1978 roku. W skład komitetu wchodzą przedstawiciele różnych środowisk społecznych i zawodowych. Przewodniczącym jest prof. Henryk Jabłoński, członek Biura Politycznego KC PZPR, Przewodniczący Rady Państwa i Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, Przewodniczący Rady Głównej Przyjaciół Harcerstwa. Obchody Międzynarodowego Roku Dziecka w Polsce powinny przyczynić się do stworzenia wszystkim dzieciom jeszcze lepszych warunków życia i rozwoju. Osiągnie się to przez rozbudzanie inicjatyw społecznych, twórczego wysiłku pod hasłem: **„Działamy na rzecz dalszej poprawy warunków socjalnych i bytowych naszych dzieci oraz wszechstronnego rozwoju ich osobowości".**

W działaniu na rzecz dzieci w związku z obchodami Międzynarodowego Roku Dziecka planuje się: kontynuowanie prac nad doskonaleniem przepisów prawnych dotyczących dziecka ze szczególnym uwzględnieniem problemów adopcji, statusu rodzin zastępczych, statusu dzieci w domach dziecka; rozszerzanie opieki nad dziećmi specjalnej troski lub znajdującymi się w szczególnie niekorzystnej sytuacji (sieroty, rodziny alkoholików); szersze uwzględnianie przez przemysł produkcji oraz atrakcyjniejszych towarów dla dzieci; rozszerzanie inicjatyw społecznych na rzecz budowy ośrodków wypoczynkowych, placów gier i zabaw, sal gimnastycznych i sportowych dla dzieci w mieście i na wsi; podejmowanie działań na rzecz upowszechnienia wśród społeczeństwa celów i założeń reformy oświatowej, będącej wielkim osiągnięciem w zakresie pełnego upowszechniania oświaty, opieki i wychowania.

Podobnie jak w Polsce, komitety obchodów Międzynarodowego Roku Dziecka powstały w ponad 100 krajach na całym świecie.

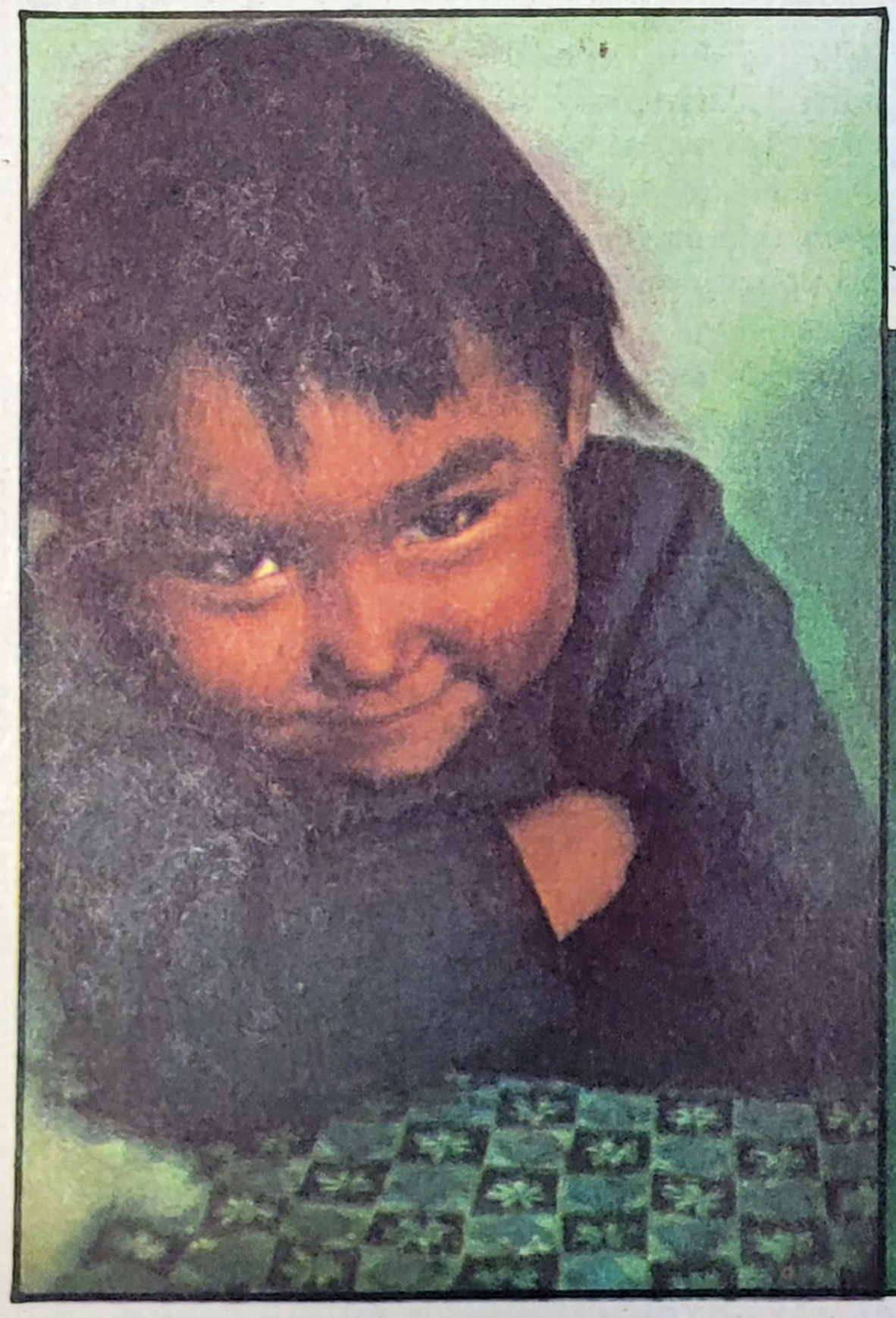

DZIECIOM UŚMIECH, ŚWIATU POKÓJ

MUZYKA I SŁOWA: ZOFIA KONASZKIEWICZ

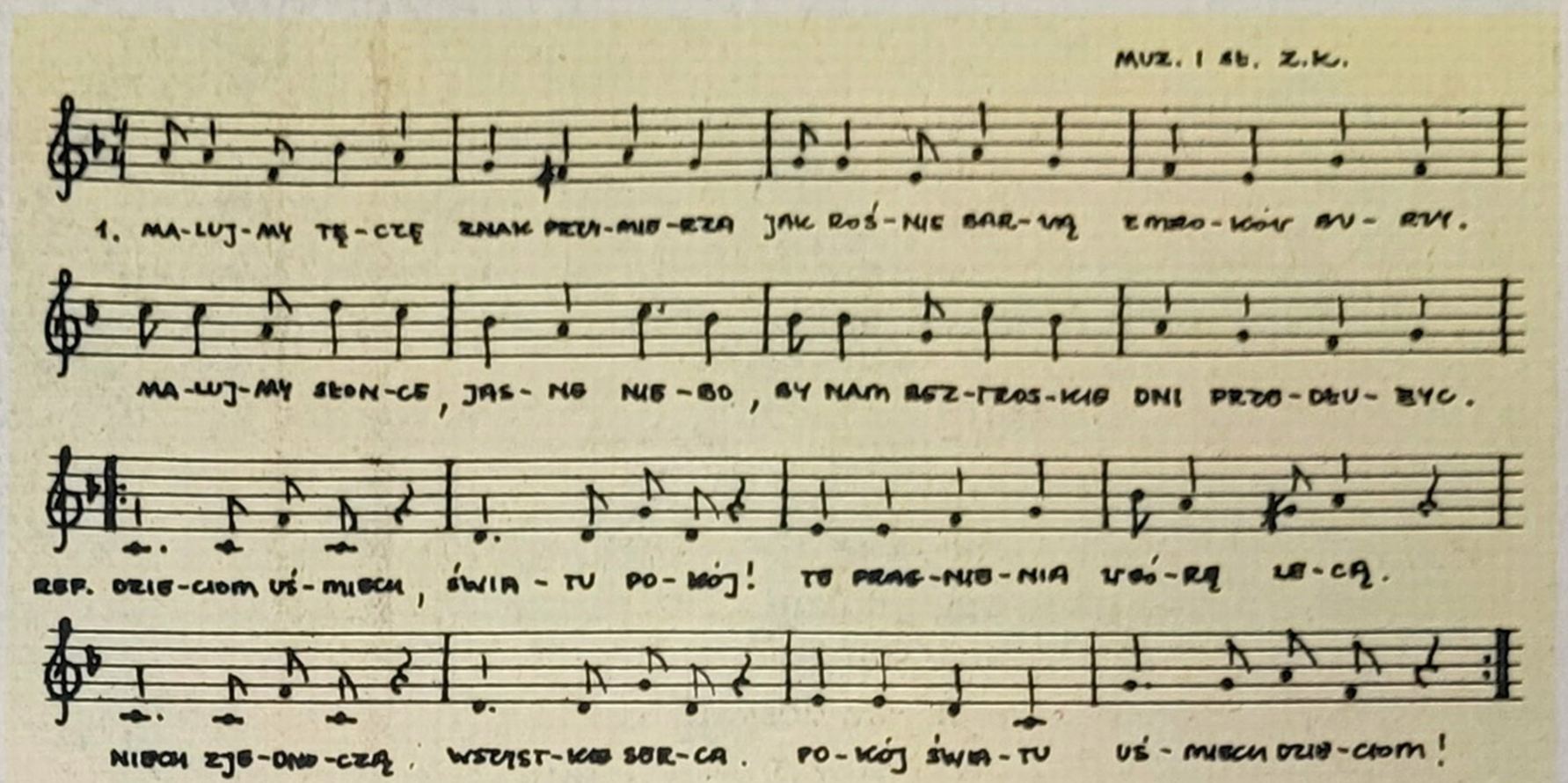

1. *Malujemy tęczę*
znak przymierza,
jak rośnie barwą
z mroków burzy.
Malujmy słońce,
jasne niebo
by nam beztroskie
dni przedłużyć.

Ref.
Dzieciom uśmiech, światu pokój!
Te pragnienia w górę lecą.
Niech zjednoczą wszystkie serca.
Pokój światu, uśmiech dzieciom.

2. *Niech zniknie cień*
na mapach świata,
znaczone łzami
miejsca wojny.
Niech zniknie strach
na kontynentach,
zagłady obraz
niespokojny.

Ref.
Dzieciom uśmiech, światu pokój!
Te pragnienia w górę lecą.
Niech zjednoczą wszystkie serca.
Pokój światu, uśmiech dzieciom.

3. *Poznając życie*
krok po kroku
te sprawy, które
już nie zbledną,
poznając troski
innych ludzi –
nam już nie będzie
wszystko jedno.

Ref.
Dzieciom uśmiech, światu pokój!
Te pragnienia w górę lecą.
Niech zjednoczą wszystkie serca.
Pokój światu, uśmiech dzieciom.

PŁYTA, KTÓRĄ WARTO KUPIĆ

Na okładce tego numeru reprodukujemy kopertę płyty „Miej serce i patrzaj w serce" wydaną przez Polskie Nagrania staraniem Społecznego Komitetu Budowy Pomnika-Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka. Znajduje się na niej 11 utworów opowiadających o losach dzieci w czasie wojny. Śpiewają znani aktorzy: Barbara Krafftówna, Magdalena Zawadzka, Edmund Fetting, Piotr Fronczewski, Wieńczysław Gliński, Zygmunt Kęstowicz, Stanisław Mikulski, Andrzej Stockinger. Ballady te można wykorzystać w czasie kominków, wieczornic, wieczorów poetyckich.

ŚWIAT MŁODYCH
HARCERSKA GAZETA NASTOLATKÓW

Adres redakcji, **ul. Mokotowska 24, 00-561 Warszawa**
Telefony:
Red. naczelny – 21-15-61
Sekr. redakcji – 28-25-48
Dział Łączności z Czytelnikami 28-56-18
Materiały X TWO opracował **Wydział Harcerski Głównej Kwatery ZHP.**
Redaktor wydania specjalnego: **Kazimierz Pasek**
Zdjęcia w numerze: **J. Łopuszyński, K. Niedźwiecki, M. Szymański, M. Żbikowski, archiwum**

Opracowanie graficzne: **Tadeusz Baranowski**
Redakcja techniczna: **Anna Dąbrowska**
Druk: **Państwowe Zakłady Graficzne „Dom Słowa Polskiego", Warszawa**
Zam. 7968/G S-15

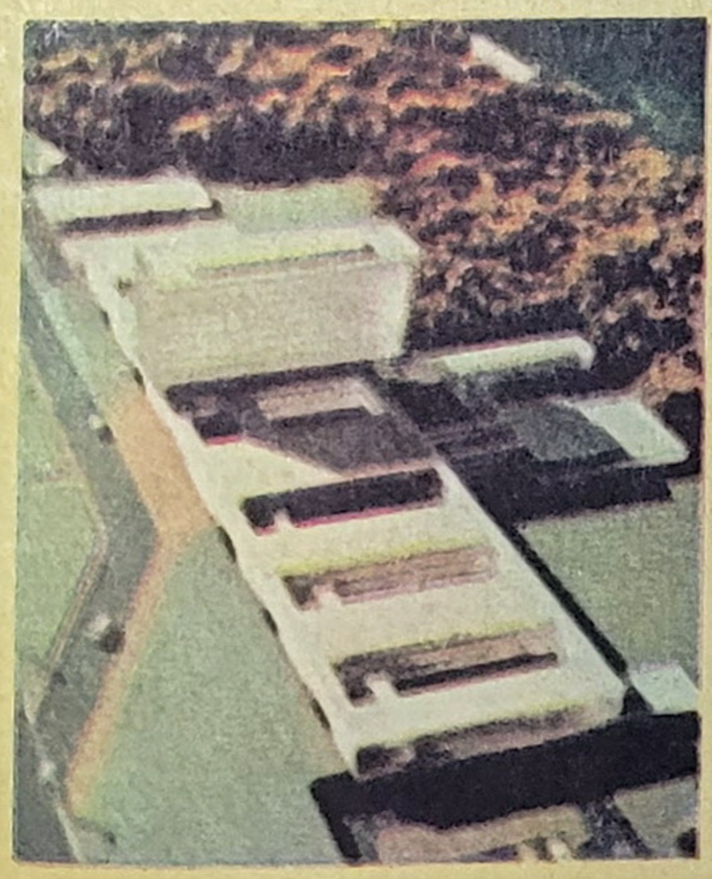

„Ofiarnością społeczną, groszem serdecznym wzniesiemy pomnik ku czci dzieci – męczenników, dzieci – żołnierzy i konspiratorów – dzieci nieobecnych wśród nas, które walcząc o Polskę i umierając dla niej, osierociły ojczyznę w dobie wojny"

Pomnik – Szpital
CENTRUM ZDROWIA DZIECKA
Komitet Wykonawczy Budowy: Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 48/50
Konto:
PKO I O WARSZAWA Nr 1–9–122.222.

NIE ZAPOMNIJ
OTO
NASZ
POCZTOWY
00-561

UNICEF – United Nations International Children's Emergency Fund, czyli Międzynarodowy Nadzwyczajny Fundusz Narodów Zjednoczonych Pomocy Dzieciom – został powołany w 1946 roku przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, dla niesienia pomocy dzieciom – ofiarom II wojny światowej. W 1953 roku zadecydowano, iż UNICEF będzie stałą organizacją Narodów Zjednoczonych. Polska była jednym z założycieli UNICEF i nadal aktywnie uczestniczy w pracach jego najwyższych organów, a także organizuje kursy dla specjalistów z krajów rozwijających się – w dziedzinie pediatrii, organizacji opieki nad matką i dzieckiem, planowania ekonomiczno-społecznego itp. Polski Komitet Współpracy z UNICEF znajduje się w Warszawie, przy ul. Mokotowskiej 14. W biuletynie tego komitetu czytamy: „Każdy człowiek dobrej woli może przyczynić się do poprawy losu dziecka wpłacając wedle swych możliwości kwoty pieniężne na następujące konto: ZG PCK, NBP IV O/M Warszawa, nr 1528–9–46507".